

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 18

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νίκο Μωραΐτη
2. Βουλευτή κ. Γιώργο Λαμπρούλη
3. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
4. Υπουργείο Εσωτερικών

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 563/9.2.2018 Αναφορά με θέμα:
«Επιστολή του Πολιτιστικού Περιβαλλοντολογικού Συλλόγου Κοιλάδας Αχελώου με την οποία γίνεται έκκληση για την προστασία των πετρόκτιστων γεφυριών Αυλακίου και Τέμπλας του Δήμου Αμφιλοχίας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 563/9.2.2018 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Νίκου Μωραΐτη και Γιώργου Λαμπρούλη, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας και σε ό,τι αφορά το ΥΠ.ΠΟΑ., σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Μονάδα Υδροηλεκτρικής Ενέργειας στη θέση Δαφνοζωνάρα του Αχελώου βρίσκεται πλησίον των γεφυριών Τέμπλας και Αυλακίου που είναι χαρακτηρισμένα ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία (ΦΕΚ 88/Β/1993, 890/Β/1986 και 576/Β/1987) από το ΥΠΠΟΑ. Ειδικότερα, η γέφυρα του Καταφυλλίου (ή Αυλακίου) βρίσκεται στα ανάντη του Υδροηλεκτρικού έργου σε απόσταση περίπου 3 χιλιομέτρων, ενώ η γέφυρα της Τέμπλας βρίσκεται στα κατόντη και σε απόσταση 6 χιλιομέτρων.

Η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδος Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου (ΥΝΜΤΕΔΕΠΝΙ) πραγματοποίησε αυτοψία στις 17.02.2015 και εν συνεχεία εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΥΝΕΜΤΕΔΕΠΝΙ/Φ10-β/3379/1.9.2016 Απόφαση έγκρισης εργασιών για την αποκατάσταση ζημιών των γεφυριών Τέμπλας και Αυλακίου που προκλήθηκαν από θεομηνία τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2015.

Το 2017 η ΥΝΜΤΕΔΕΠΝΙ απαντώντας σε έγγραφο της ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ (αρ. πρωτ.: 10907/02.03.2017) επί καταγγελιών από κατοίκους της περιοχής απήντησε πως δεν ήταν σε θέση να αξιολογήσει εάν το φράγμα έχει επιφέρει μεταβολές στη ροή του ποταμού και επομένως εάν επιδρά αρνητικά στις γέφυρες. Όμως, θεωρούσε πως το ζήτημα της απότομης στένωσης της κοίτης του ποταμού, στην περιοχή των γεφυρών, αποτελεί κύρια αιτία της έντονης αύξησης της στάθμης των υδάτων ακόμη και πάνω από το κατάστρωμά τους. Σημείωνε επίσης πως η στάθμη των υδάτων έχει φτάσει ή και ξεπεράσει τη στάθμη του καταστρώματος στο παρελθόν, ακόμη και πριν την κατασκευή του φράγματος, προκαλώντας βλάβες και φθορές, ενώ και μελλοντικά αναμένεται πως το φαινόμενο θα επαναληφθεί.

Κατόπιν της από 30.11.2017 καταγγελίας στην Διεύθυνση Προστασίας και Αναστήλωσης Νεωτέρων και Σύγχρονων Μνημείων εκ μέρους του Πολιτιστικού Περιβαλλοντικού Συλλόγου Κοιλάδας Αχελώου, η ΥΝΜΤΔΕΠΝΙ πραγματοποίησε εκ νέου αυτοψία στις 31.01.2018 στα δύο χαρακτηρισμένα γεφύρια και στην περιοχή του Υδροηλεκτρικού Έργου.

Σε συνέχεια της αυτοψίας η Εταιρία ΤΕΡΝΑ απέστειλε στην ΥΝΜΤΕΔΕΠΝΙ το από 01.02.2018 «Υπόμνημα Διευκρινίσεων επί της υδραυλικής λειτουργίας του Μ.ΥΗ.Ε. «Δαφνοζωνάρα-Σανίδι». Σύμφωνα με αυτό η σχετική έκθεση Ελέγχου από τον Τομέα Υδατικών Πόρων και Περιβάλλοντος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου αναφέρει ότι «η κατασκευή του έργου δεν επηρεάζει την υδραυλική λειτουργία της γέφυρας για οποιαδήποτε παροχή νερού.»

Ειδικότερα, σύμφωνα με το υπόμνημα:

α) Το 2011 εκπονήθηκε μελέτη από το εξειδικευμένο γραφείο υδραυλικών μελετών ΥΔΡΕΤΜΕ που περιέλαβε προσομοίωση διόδευσης πλημμυρικού κύματος στην περιοχή του έργου για συνθήκες προ και μετά την κατασκευή του Μ.ΥΗ.Ε. Από τη μελέτη αυτή προκύπτει πως το φράγμα ουδεμία αλλαγή έφερε στη συμπεριφορά του ποταμού ενώ η διατομή της γέφυρας τίθεται υπό πίεση εξαιτίας της φυσικής στένωσης του ποταμού στο σημείο αυτό προκαλώντας στραγγαλισμό της ροής και ανάσχεση του πλημμυρικού κύματος προς τα ανάντη.

β) Το 2017 κατόπιν σχετικής υδρολογικής και υδραυλικής μελέτης του εξειδικευμένου γραφείου μελετών ΣΟΦΙΟΣ ΑΕ στην οποία εξετάστηκαν επίσης δύο σενάρια (προ και μετά της κατασκευής του Μ.ΥΗ.Ε.) διαπιστώθηκε πως η συμπεριφορά του ποταμού στη θέση της γέφυρας Αυλακίου καθορίζεται από τη φυσική του στένωση στο σημείο αυτό και δεν επηρεάζεται από την ύπαρξη του Μ.ΥΗ.Ε.

γ) Το ΕΜΠ το 2017 κατόπιν ελέγχου των ως άνω δύο μελετών και επιτόπου αυτοψίας επιβεβαιώνει πως αυτές είναι άρτιες και σύμφωνες με τις αποδεκτές από την επιστήμη μεθοδολογίες. Επιπλέον πως η κατασκευή του έργου δεν επηρεάζει την υδραυλική λειτουργία της γέφυρας και πως το πλημμυρικό γεγονός της 01/02/2015 ήταν ιδιαίτερα σπάνιο και πως οι ζημιές που υπέστη η γέφυρα ήταν αναμενόμενες ενώ δεν διαπιστώθηκε πρόβλημα διάβρωσης στη θεμελίωση των βάθρων.

δ) Αξίζει να σημειωθεί πως τα έτη 1976-2006 ο μέσος όρος των μέγιστων ετήσιων πλημμυρικών αιχμών πλησίον της γέφυρας Αυλακίου ήταν $900\text{m}^3/\text{sec}$ ενώ τα έτη 2010-2015 ήταν διπλάσιος στα $1827\text{m}^3/\text{sec}$. Ειδικότερα στις 01.02.2015 η παροχή ήταν $2700\text{m}^3/\text{sec}$ η οποία σύμφωνα με την υδρολογική θεώρηση έχει πιθανότητα επαναφοράς κάθε 200 χρόνια. Η συνεχόμενη εμφάνιση πολλών σπάνιων και ακραίων φαινομένων τα τελευταία 5 έτη ονομάζεται «εμμονή» στην επιστήμη της Υδρολογίας και αποδίδεται στην κλιματική αλλαγή.

Στο πλαίσιο προστασίας των μνημείων είναι αναγκαίο περιοδικά να παρακολουθείται η δομική τους κατάσταση (υποσκαφή θεμελίων, ρωγμές, καθιζήσεις, κ.α.) και να λαμβάνονται τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας και συντήρησης (όπως και ο τακτικός καθαρισμός της κοίτης) από τους φορείς στους οποίους αυτά ανήκουν (Δήμοι ή/και Περιφερειακές Ενότητες). Ειδικότερα, σύμφωνα με το αρ.11, παρ.2 του Ν. 3028/2002 «ο κύριος ή ο νομέας μνημείου υποχρεούται να μεριμνά για την άμεση εκτέλεση των εργασιών συντήρησης, στερέωσης ή προστασίας ετοιμόρροπου μνημείου χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με δική του δαπάνη και υπό την εποπτεία και τις υποδείξεις της Υπηρεσίας».

Κατόπιν των ανωτέρω θεωρούμε πως αφενός πρέπει να εκκινήσει το έργο που έχει προγραμματίσει η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας για την επισκευή των γεφυριών και το οποίο έχει εγκριθεί από την ΥΝΜΤΕΔΕΠΝΙ και αφετέρου να εξετασθεί το ενδεχόμενο διαπλάτυνσης της κοίτης του ποταμού στις θέσεις των Γεφυριών ώστε να μην στραγγαλίζεται η φυσική ροή. Τέλος θα πρέπει να καθαρίζεται η κοίτη στις θέσεις των γεφυρών τακτικά από φερτές ύλες που τις φράζουν.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΠΑΝΣΜ
2. ΥΝΜΤΕ Δυτ. Ελλάδας, Πελοπον. και Ν. Ιονίου
3. ΥΝΜΤΕ Θεσσαλίας και Κεντρ. Στ. Ελλάδας

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Φλωρόπουλος Αθανάσιος